

isteklinin “yaklaşık maliyeti hesaplarken bölgesel tenzilat uygulayıp uygulanmadığının bilinmediği, eğer böyle bir uygulama varsa ve tenzilat yapılmadıysa, tenzilat yapılmış yaklaşık maliyete göre tekliflerinin aşırı düşük olup olmadığı konusunda tekrar değerlendirmesi gerektiği” yönündeki iddiasının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır

Toplantı No	: 2019/012
Gündem No	: 42
Karar Tarihi	: 06.03.2019
Karar No	: 2019/UY.I-354

BAŞVURU SAHİBİ:
Etiz İnşaat A.Ş. (Eski Unvanı Utay İnşaat A.Ş.) – Depar İnşaat Ltd. Şti. Ortak Girişimi,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2010/8774 İhale Kayıt Numaralı "Kaynarca – Karasu Yolu Km:0+000 – 35+200 Arası Kesimde Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Üstyapı ve Köprü Yapımı" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Karayolları 1. Bölge Müdürlüğü tarafından 24.02.2010 tarihinde belli istekliler arasında ihale usulü ile gerçekleştirilen "Kaynarca – Karasu Yolu Km:0+000 – 35+200 Arası Kesimde Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Üstyapı ve Köprü Yapımı" ihalesine ilişkin olarak Etiz İnşaat A.Ş. (Eski Unvanı Utay İnşaat A.Ş.) – Depar İnşaat Ltd. Şti. Ortak Girişiminin 17.05.2010 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 21.05.2010 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 01.06.2010 tarih ve 12830 sayılı Kurum Kayıtlarına alınan 01.06.2010 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. 14.02.2019 tarihli ve 2019/MK-62 sayılı Kurul kararı gereğince yapılan inceleme aşağıda yer verilmiştir.

Başvuruya ilişkin olarak 2010/1577-01 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle,

1)Tekliflerinin, sunmuş oldukları aşırı düşük açıklamasının uygun bulunmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, idarenin gerekçesinde teklif edilen bitüm fiyatının İzmit Rafinerisine göre 5.806.976,28 TL daha pahalı olduğunun belirtildiği, anılan kararın hatalı olduğu, ayrıca ihale üzerinde bırakılan isteklinin de teklifinin aşırı düşük olduğu, bahse konu istekliye de sorgulama yapılması gerektiği, idarenin eşitlik ilkesine uygun davranmadığı,

2)İdarenin yaklaşık maliyeti hesaplarken bölgesel tenzilat uygulayıp uygulanmadığının bilinmediği, eğer böyle bir uygulama varsa ve tenzilat yapılmadıysa, tenzilat yapılmış yaklaşık maliyete göre tekliflerinin aşırı düşük olup olmadığı konusunun tekrar değerlendirmesi gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Başvuru sahibinin 17.05.2010 tarihinde idareye şikâyet başvurusunda bulunduğu, idarenin 21.05.2010 tarihli işlemi ile şikâyeti uygun bulmadığı, idarenin kararının 24.05.2010 tarihinde başvuru sahibine bildirildiği ve başvuru sahibinin 01.06.2010 tarihinde Kurum kayıtlarına alınan dilekçesi ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunduğu,

Başvuru sahibi Etiz İnşaat A.Ş. (Eski Unvanı Utay İnşaat A.Ş.) – Depar İnşaat Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından 01.06.2010 tarih ve 12830 sayılı Kurum kayıtlarına alınan dilekçe ile yapılan başvuru üzerine, Kamu İhale Kurulu'nun 28.06.2010 tarihli ve 2010/UY.I-1896 sayılı kararında başvuru sahibinin ikinci iddiasına ilişkin olarak; "Anılan iddianın süre yönünden reddi gerekmektedir..." şeklinde karar verildiği,

Davacı Etiz İnşaat A.Ş. (Eski Unvanı Utay İnşaat A.Ş.) – Depar İnşaat Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından anılan Kurul kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada, Ankara 16. İdare Mahkemesinin 31.10.2011 tarihli ve E:2010/984, K:2011/1305 sayılı kararı ile "Davanın reddine..." karar verildiği,

Ankara 16. İdare Mahkemesinin 31.10.2011 tarihli ve E:2010/984, K:2011/1305 sayılı kararının temyiz için açılan davada Danıştay Onüçüncü Dairesi tarafından alınan 24.09.2018 tarihli ve E:2012/655, K:2018/2593 sayılı kararı ile "...Ankara 16. İdare Mahkemesi'nin 31.10.2011 tarihli ve E:2010/984, K:2011/1305 sayılı kararının 1.iddiaya ilişkin davanın reddine yönelik kısmının onanmasına, 2. iddiaya ilişkin davanın reddine yönelik kısmının bozulmasına, bu kısım yönünden dava konusu işlemin iptaline..." şeklinde karar verildiği,

Danıştay Onüçüncü Dairesi kararının uygulanmasını teminen Kamu İhale Kurulu'nun 14.02.2019 tarihli ve 2019/MK-62 sayılı kararı ile "1-Kamu İhale Kurulu'nun 28.06.2010 tarihli ve 2010/UY.I-1896 sayılı kararının başvuru sahibinin ikinci iddiasını ilgililendiren ve ilgili kısmının iptaline,

2- Danıştay Onüçüncü Dairesinin anılan kararında yer alan gerekçeler doğrultusunda başvuru sahibinin ikinci iddiası bakımından esasın incelenmesine" karar verildiği anlaşılmıştır.

Anılan Mahkeme kararı gereğince başvuru sahibinin 2'nci iddiasına ilişkin inceleme aşağıda yer verilmiştir.

İnceleme konusu ihalenin ilan tarihi olan 03.02.2010 tarihinde yürürlükte bulunan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Yaklaşık maliyet" başlıklı 9'uncu maddesinde "Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir." hükmü,

Aynı Kanun'un "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri 37 nci maddeye göre değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

İhale komisyonu, aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde Kurum tarafından belirlenen kriterleri esas alır. Kurum bu maddenin uygulanmasında; aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer veya sorgulama kriterleri ya da ortalamalar belirlemeye yetkilidir." hükmü,

İlan tarihinde yürürlükte bulunan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyete ilişkin ilkeler" başlıklı 8'inci maddesinde "(1) İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre her türlü miktar tespiti ve fiyat araştırması yapılmak suretiyle ihale konusu işin KDV hariç yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir." hükmü yer almaktadır.

İlan tarihinde yürürlükte bulunan Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Aşırı düşük teklif değerlendirilmesi" başlıklı 45'inci maddesinde ise yapım işleri ihalelerinde sınır değer hesaplamasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

İdari Şartname'nin "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden, teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

33.2. İhale komisyonu tarafından;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamalar dikkate alınarak, Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde aşırı düşük teklifler değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

33.3. İhale komisyonu tarafından, aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde, sınır değer veya sorgulama kriterleri ya da ortalamalara ilişkin olarak Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen kriterler esas alınacaktır." düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden ve ihale dokümanında yer alan düzenlemelerden; yapım işleri ihalelerinde ihale onay belgesi düzenlenmeden önce idareler tarafından, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nde belirlenen esas ve usullere göre her türlü miktar tespiti ve fiyat araştırması yapılmak suretiyle katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyetin belirlenmesi gerektiği, inceleme konusu ihalede ise idare tarafından bu şekilde hesaplanan yaklaşık maliyete ve diğer tekliflere göre teklifi aşırı düşük olan isteklilerden, teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak aşırı düşük teklif açıklaması isteneceği anlaşılmaktadır.

İhale işlem dosyası üzerinde yapılan incelemelerden; idare tarafından ihale konusu işin yaklaşık maliyeti belirlenirken Karayolları Genel Müdürlüğü'nün 2009 yılı birim fiyatlarının baz alındığı, söz konusu birim fiyatlar üzerinden toprak işlerinde %50, sanat yapılarında %22,48, köprü işlerinde %32,63, üstyapı işlerinde %32,91 tenzilat uygulandığının belirtildiği, bu şekilde hesaplanan yaklaşık maliyet (58.036.384,90 TL) ve geçerli teklifler göz önünde bulundurularak hesaplanan sınır değer (46.010.049,52 TL) altında teklif bulunduğu tespit edilen başvuru sahibi istekliden aşırı düşük teklif açıklaması talep edildiği anlaşıldığından, bahse konu isteklinin "yaklaşık maliyeti hesaplarken bölgesel tenzilat uygulayıp uygulanmadığının bilinmediği, eğer böyle bir uygulama varsa ve tenzilat yapılmadıysa, tenzilat yapılmış yaklaşık maliyete göre tekliflerinin aşırı düşük olup olmadığı konusunun tekrar değerlendirmesi gerektiği" yönündeki iddiasının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliği edildiği veya tebliği edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.